

LAV MÆLKEPRIS UDFORDRER IKKE KUN DANSKE MÆLKEPRODUCENTER

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Danske mælkeproducenter bløder. Men selvom det er en ringe trøst, er de ikke alene. Bedrifterne i de lande, som har øget produktionen markant, er også pressede.

EU har siden april 2015 og frem til marts 2016 øget sin produktion med knap 6 mia. kg mælk eller 4,4 pct. 10 EU lande står for 94 pct. af væksten, mens de resterende 18 lande står for 6 pct. Det er de hollandske producenter, som har øget produktionen mængdemæssigt mest, mens det er de irske producenter, som står for den forholdsmæssige største vækst. Væksten i Tyskland er på niveau med den i Danmark, men fylder mængdemæssigt mere, fordi Tyskland med 31,88 mia. kg mælk producerer væsentlig mere end Danmark (5,27 mia. kg). I Danmark lider mælkebønderne under det større udbud og dermed lave mælkepriser, men bedrifterne i de lande, som har øget produktionen markant, er også pressede.

Susanne Clausen, SEGES Kvæg.

LAV INDTJENING I IRLAND

De 15.588 irske mælkeproducenter producerede 6,6 mia. kg mælk i 2015. Det vil sige 423 tons i gennemsnit. De foreløbige regnskaber for 2015 viser, at producenterne i gennemsnit opnåede en indtjening på 63.000 euro (469.000 kr.). Til trods for et fald i mælkeprisen på 20 pct. fra 2014 til 2015 faldt indtjeningen kun med 4 pct. i samme periode. Væksten i produktionen modvirkede således faldet i indtjeningen. Siden 2015 er mælkeprisen faldet yderligere i Irland, og de har nu udsigt til, at indtjeningen bliver 0 kr. i 2016. Mælkeprisen er 23-25 eurocent pr. liter her i maj

måned (1,71 til 1,86 kr. pr. liter), og det er lidt lavere end nulpunktsprisen, som er omkring 1,80-1,90 kr. pr. liter. De irske producenters meget lave nulpunktspris er forårsaget af en meget lille gæld. Over halvdelen af producenterne (52 pct.) havde ingen gæld i 2015, mens de resterende i gennemsnit havde en gæld på 725.000 kr. Den lave gæld gør dem mere robuste, men selv de irske producenter begynder at blive pressede. Når gælden er så lav, hænger det bl.a. sammen med, at bedrifterne går i arv fra en generation til den næste, og ikke skal handles på samme måde, som vi kender det i Danmark. Derudover kræver den græsbaseerede produktion heller ikke de samme investeringer i bygninger, maskiner og inventar.

RØDE TAL OG PRESSET LIKVIDITET I HOLLAND

De hollandske producenter har øget produktionen med 1,3 mia. kg mælk. Deres produktion minder meget om den danske, men de har typisk et mindre areal pr. ko. Hele arealet anvendes således oftest til grovfoderproduktion. Der er 18.000 mælkeproducenter i Holland med 90 køer i gennemsnit. Producenterne opnåede et driftsresultat på omkring 410.000 kr. i gennemsnit i 2014. Det faldt til 250.000 kr. i 2015. Den nødvendige mælkepris for at opretholde et positivt cash flow var 32-33 eurocent (2,38-2,46 kr.) pr. kg mælk i 2015, mens den forventede pris er 30-31 eurocent (2,25-2,30 kr. pr. kg) i 2016. Den hollandske mælkepris var de første fire måneder af 2016 28,63 eurocent, og siden er mælkeprisen faldet yderligere. Rabobank vurderede midt på foråret, at 30 pct. af deres kunder havde problemer med likviditeten. Rådgivningen anslog, at andelen var større, fordi mange producenter hidtil havde levet af likvide reserver, som nu var ved at slippe op. Dem møder bankerne først nu.

I ENGLAND VENTES 10 PCT. AT OPHØRE

De engelske producenters situation er meget afhængig af, hvem de har kontrakt med. Nogle producenter har kontrakt med et supermarked og opnår en høj mælkepris, andre står uden kontrakt og må acceptere en horribel lav mælkepris på 1,30-1,40 kr. pr. kg. Blandt de større bedrifter ventes 50-75 pct. at få problemer med cash flowet i 2016/17. 10 pct. af producenterne ventes at ophøre med mælkeproduktion i 2016. Producenterne går sjældent konkurs, fordi bedrifternes gæld også her er lav. Men situationen i England kan bedst beskrives som "hvis du ikke har behov for at låne, kan du låne". Et andet helt centralt spørgsmål ved ydelse af lån er, hvilken kontrakt du har med aftageren af mælken.

TYSKLAND MEST PRESSET I NORD

Tyskland er EU's største mælkeproducerende land med 74.700 producenter og en produktion på knap 32 mia. kg mælk. Bedriftsstrukturen er meget varieret med små bedrifter med 33 køer i gennemsnit i syd, større bedrifter i nord og nordvest med 60-82 køer i gennemsnit og store bedrifter med over 200 køer i gennemsnit i øst. De tyske bedrifter opnåede i gennemsnit et driftsresultat på 516.000 kr. i 2013/14 og 300.000 kr. i 2014/15. De kan dog ved den aktuelle mælkepris ikke dække omkostningerne ved at producere. Mest pressede er de større bedrifter i

nord/nordvest og i øst som følge af en større gældsbelastning.

MARKEDET VIL VENDE IGEN

Den ekstremt lave mælkepris presser producenterne i hele EU - og også udenfor EU. EU har reageret ved forskellige tiltag, ikke mindst ved at øge lofterne for opkøb til intervention samt støtten til privat oplagring. Det er med til at lægge en bund for, hvor meget priserne kan falde. Og på et tidspunkt vender markedet igen. Lige nu vurderer flere analytikere, at det sker senere på året. Det vil i givet fald slå i gennem på prisen til producenterne i 1. kvartal 2017.

Artiklen har været bragt i kvægNYT nr. 11 – 2016